

дѣто подражаваме що е добро спичелваме си способностъ и сами нѣщо такова да си измислимъ. Разума и разсѣдѣка ни се изострува.

Различни сѣ вкусовѣ на хората и за това не може въобще да се рѣши, кои прѣводи по-да предпочитаме, да ли онѣзи, които подаватъ свободно смисъла на оригинала, безъ да гледатъ на думитѣ, мѣрката на словетѣ и стиховѣтѣ, а задоволяватъ се само съ това да възбудѣтъ сѣщото чувство у читателя, което оригиналното списание възбужда — както превождали Попъ Омира, Вийландъ Орация, или да даваме прѣдностъ на онѣзи, които се стараѣтъ да направятъ дѣлото си подобно на оригиналното не само въ смисъла но и въ нарежданието, въ обратитѣ на думитѣ, въ мѣрката. Такъва преводъ наистина е по-мѣченъ и по-труденъ, но улучи ли се заслужва по голѣма похвала.

Тукъ наистина раздѣлността на езицитѣ туря граници, които не могатъ да се прескочатъ. За забележаване е това, що четемъ у Аула Геллиа за превождаването отъ грѣцки: кога, казва той, ще се превождаатъ или подражаватъ нѣкои отлични изречения отъ старо-грѣцкитѣ поеми, не трѣба сѣвга да се трудимъ да изразимъ всяка думица съ този способъ както е изрѣчено; защото думитѣ губятъ красотата и приятността си, кога принудително и насила се принасятъ. За това мѣдро и умно Виргилъ отъ Омира, Езипода и други като съчинява нѣкои нѣща махналъ, а нѣкои превелъ. Вѣрния преводачъ се различава отъ свободний, както се различава играчъ съ волни крака отъ други играчъ съ вързани.

Всѣки езикъ има си особеноститѣ и гения, който състои въ това, дѣто единъ езикъ е способенъ честито да изрѣче нѣкои понятия, а неспособенъ за други. Тази способностъ и неспособностъ зависи отъ материята и формата на езика. Колкото за материята прави разлика между езицитѣ многото или малкото рѣчи за изражение на нѣкои мисли, раздѣлността на фигуритѣ, по-голѣма и по-малка свобода въ правение на думитѣ; колкото за формата различаватъ ги склонението и спреганието, члена и други частици, причастията, спомагателнитѣ глаголи, изобилието и лѣснината на рима, скратението или елизия. Колкото